

Hekimin Yasal Ve Adli Sorumlulukları

Dr. Öğr. Üyesi Ömerul Faruk AYDIN

TC Yeni Yüzyıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp Anabilim Dalı
MEMORIAL Şişli Hastanesi Acil Kliniği

Sorumlulu Yükümlü

Sorumluluk: olayın sonuçlarını üstlenmek - mesuliyet

Yükümlülük: yapılması zorunlu olan !

Toplum düzeninin saėlanması için
“hukuk sisteminin sağlıklı işlemesi gerekir”

Sorumluluk

Sorumluluğumuz ?

Hukukî Sorumluluklar

(Cezai Sorumluluklar)

İdari Sorumluluklar

Mesleki Sorumluluklar

hekimlik işi

KORUYUCU

İnsanın beden ve ruh sağlığının devamlılığı

TEDAVİ EDİCİ

Bozulması durumunda nedenini bulma ve iyileştirme

Mesleksel (hekimlik işi)

RİSK !

kabul edilebilir mi ? (komplikasyon)

Gereken özel ve dikkat gösterildi mi ?

“Yapan **kişi** ve Yapılan **iş** yeterli mi ?”

izin verilen **Olası** risk

Aydınlatılmış onam çerçevesinde,
yapılan işin sonucunda olması muhtemel risktir.

KOMPLİKASYON' dan hekim sorumlu değildir

işin sonucunda

İstenmeyen bir sonuç oluştuysa;

HATA MI ?

Komplikasyon mu ?

Aynı işi aynı standartlarda ve aynı eğitimi almış başka bir kişi yapsaydı ?

hekimlik işi VE MALPRAKTİS

Yapılan iş - (fiil) - **hukuka aykırı mı ?**

Ortada bir **zarar görme durumu** var mı ?

Zararın oluşmasında **kusurlu bir davranış** var mı?

Oluşan zarar ve kusurlu davranış arasında illiyet bağı var mı
?

Sorun

Nerdeden KAynaklanıyor ?

Dikkatsizlik ...!

Tedbirsizlik ...?

Meslekte acemilik ...!

Yasa, emir ve yönetmeliklere uymama ...!

Hatalar

Nerdeden KAynaklanıyor ?

İletişim eksikliği

Kayıt hataları

Yetkinlik ve yetki sınırının aşılması

Aydınlatılmış onam ve hasta rızası

Tanı ve Tedavi hataları

Hatalı kararlar

Girişimsel, teknik ve uygulama hataları

Terk etme, Özensizlik

iletişim Hataları

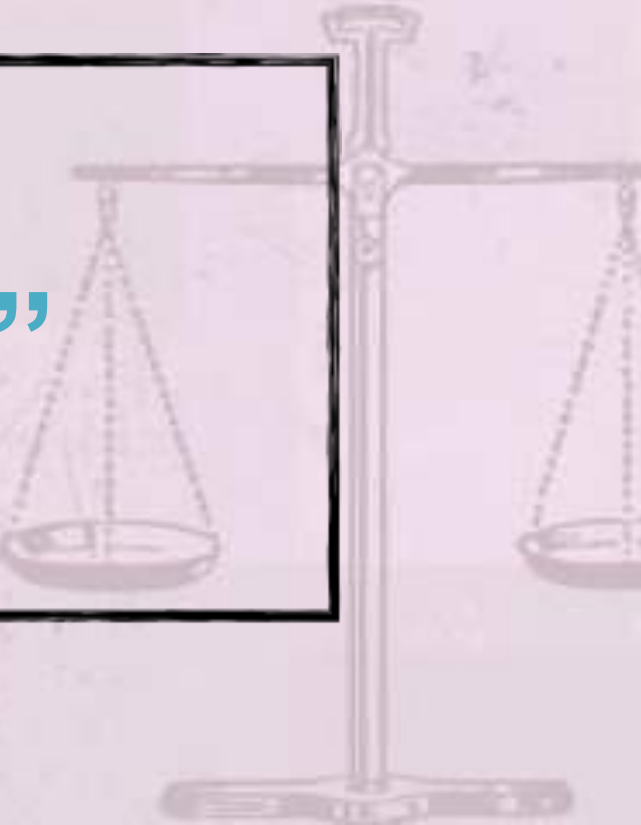

Hekim - Hekim / Hekim - Hasta / Hekim - Hemřire ...

Telefonla iletişim - **Telefonda talimat**

Yanlış anlama / anlaşılma (sözel order)

“Ama siz telefonda ilacı damar yolundan uygulayın dediniz !!!”

KAYIT Hataları

EKSİK Kayıtlar

(tıbbi kayıtların tutulması hukuki bir zorunluluktur)

HOCAM !!! Epikriz BOŞ, hiç bir şey yazmamışsınız !

Yetki sınırları

ALAN ve yetki dışı işlerde
konsültasyon istenmelidir !

Hocam peki bu hastayı neden danışmadınız ?

Onam alma

Hasta veya Yasal Vasi onamı

Olası riskler, tedavi alternatifleri, olası sonuçlar

HOCAM ! hasta hakları 15. madde; hasta yapılacakları ve olası her türlü sonucu öğrenmek ve sözlü/yazılı bilgi almak hakkına sahiptir.

Onam göz ardı edilir mi ?

1- Acil durumlar

2- Normal tedavi sürecinde gelişen

“olağan dışı durumların kontrol altına alınması”

3- Yasal zorunluluklar

(devlet koruması altında/mental durumu uygun olmayanlar...)

Bu durumlar dışında onam alınmaması **ihmal suçudur.**

TANI hataları

Yüksek riskli gebelik ?!

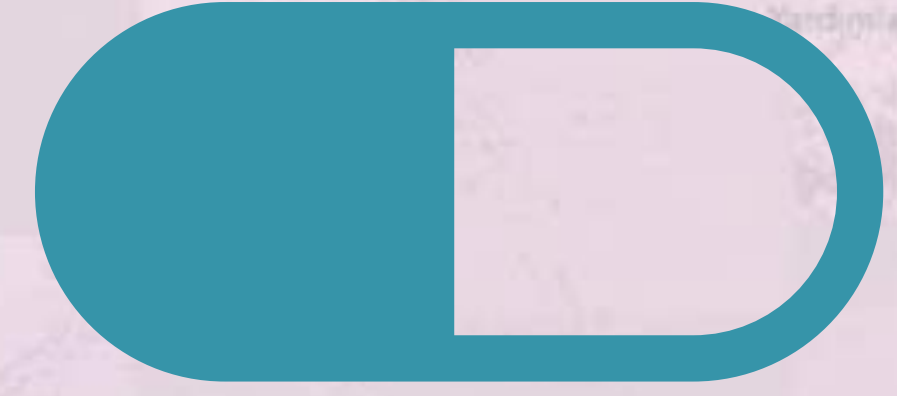
Doğumsal anomali
fark edilmedi

Yanlış tanı, tedavi sürecini etkiledi mi ?

ZARAR Oluştı mu ?

Tedavi hataları

Tanı doğru ?

Tedavi **kısmen veya tamamen yanlış**

Tedavi **eksik**

Yanlış tedavi süreci etkiledi mi ? geciktirdi mi ?

ZARAR Oluştu mu ?

Yanlış karar

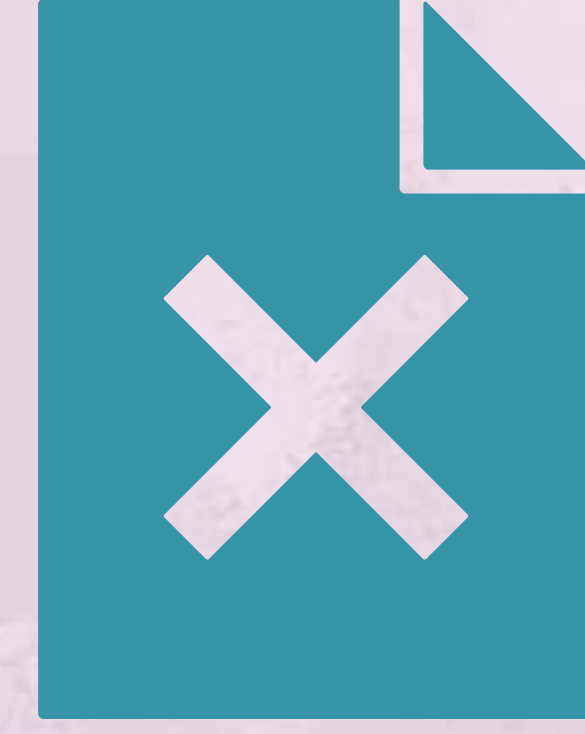

Ameliyat kararı !
ilaç seçimi - ilaç etkileşimi

ZARAR Oluştı mu ?

Giriřim uygulama Hataları

Ameliyatta yabancı isim kaldı !

Yanlış bacak kesildi

...

Savunmasız !!!

Terk etme ve özensizlik

Hasta - hekim ilişkisinin sonlanmasıdır

Ameliyattan sonra bakmamak

Erken taburcu etmek,

Taburculukta uygun bilgilendirme yapmamak

Geçerli neden varsa bile hasta bir başka hekime **devredilmelidir**

Acil serviste Sorun

Nerdeden KAYnaklanıyor ?

Kaos - yoğunluk ve kalabalık !

Acil olmayan hastalar / **Triyaj !**

Konsültasyon - konsültan - İcap - İcapçı

Ekipman - personel / sayı ve kalite

Alan kontrolü - güvenlik !

FİZİKİ ortam

...

Acil serviste Sorun

Nerdeden KAYnaklanıyor ?

Zaman : Hastaya ve yakınına yeterli zaman ayırmak

İletişim : **Doktor**: Personel-Doktor-Yönetici-Hasta-Hasta yakını ...

Güvenlik: Hasta ve çalışan için güven teminatı

SONUÇ !

Taksirle ölüm, yaralama. **İhmal** (kasten) ile ölüm !

Deontolojiye aykırı davranmak,
Yasa ve tüzüklere uymamak,
Haksız çıkar sağlamak,
Hasta haklarını ihmal etmek

“BEYAZ Kod - Şiddet ! “

Şikayet edilen hekim

4 hukuki süreç işleyebilir

- 1- **Ceza** mahkemesi **hapis** kararı,
- 2- Hukuk mahkemesi maddi/manevi **tazminat** kararı,
- 3-TTB Onur kurulu Meslekten süreli/süresiz **men** kararı,
- 4-Kamu görevlisi ise **disiplin/sicil/men** cezaları

CEZA !

UYARI !

Para cezası

Kınama

Uzaklaştırma

Meslekten men

HAPİS !!!

sonuç olarak

Yükümlülükler ve Sorumluluklar

Adli Rapor Düzenlemek ...

“Acil Servis’te çalışan hekimler,
adli rapor düzenleme görevini yerine getirmektedir.”

Ama !

Bilgi ve bulguların yeterli olduğu durumlarda bile
“**Kesin rapor**” düzenlemekten sıklıkla imtina edip;
“**Geçici rapor**” düzenleme yoluna gitmektedirler.

Ayrıca

“Hayati tehlike”

“Basit tıbbi müdahale ile giderilebilme”

gibi konularda da kararsız kalıp, çoğunlukla raporda
bu duruma ilişkin açıklama veya görüş **bildirmemektedirler**

Hocam; **ADL **
Sıkıntı olur !

Muayene Edilenin Adı, Soyadı: Deniz Göktepe

Konsültasyon Raporları

GENEL ADLİ MUAYENE RAP

DENİZ GÖKTEPE 33789496
İslem No 37644479
Tarih: 15.09.2011 18:08:51
3. ACİL POLİKLİNİK
Sicil No: 1168
Kupası: SSK TRAFİK KURUMU
Tarih: 18.09.2011 18:08:51
T.C. No: 1274898952

15.09.2011

ADLİ

TA: 10/6

1815

Genel durum iyi, kooperatif

Nb: 92

1) Sol frontal bölgede çizim var mı?

2) Sol alt ekstremite travmatik mi?

İzlenimler

Ortalama 1400 dk. du

Genel - 1400 dk. du

60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Alt ek. sol ayak fıtık

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

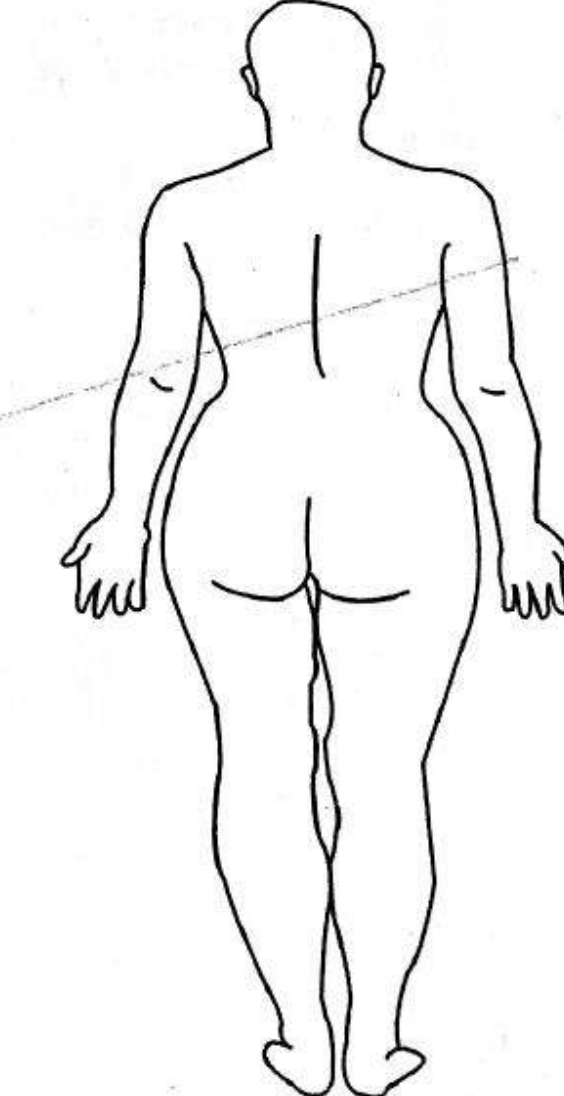
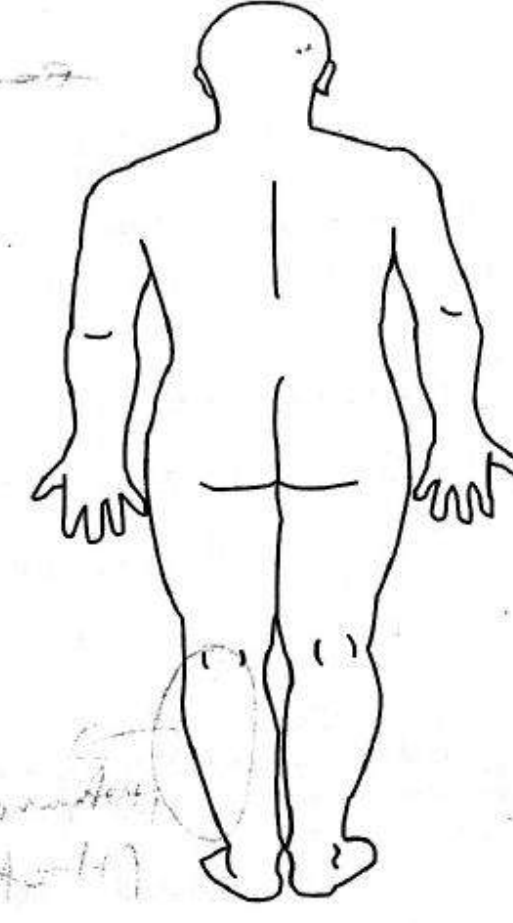
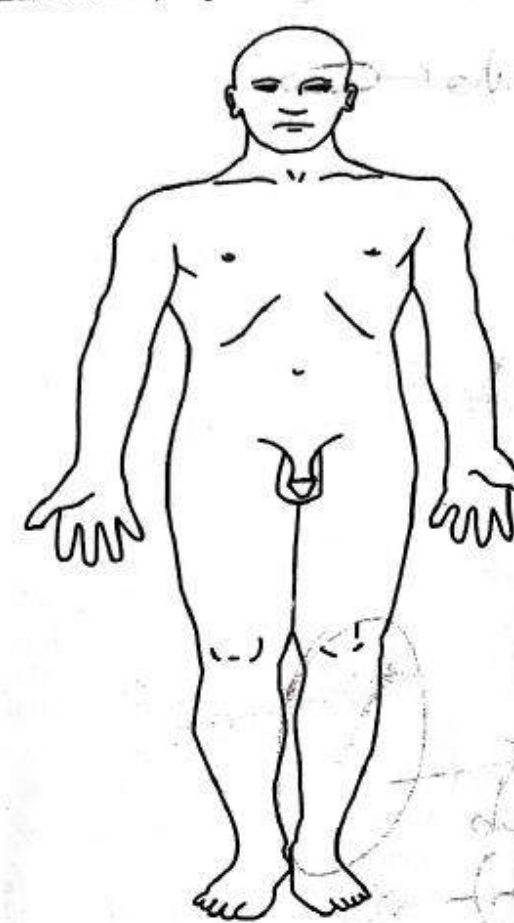
Genel - 60 kg ağırlıkta

Genel - 60 kg ağırlıkta

Bu Rapor Ek formalar dahil toplam .....sayfa olup, her bir sayfa üç surettir.

GENEL ADLİ MUAYENE FORMU

Muayene Edilenin Adı, Soyadı: Deniz Göktepe

ASLININ FOTOKOPİSİDİR

S. 2011

Arşiv San.

İmza

Bu rapor Ek formalar dahil toplam .....sayfa olup, her bir sayfa üç surettir.

Hocam;

**Adli rapor geri
geldi...**

Eksiklik varmış

**Ne istiyor bu savcı
benden ya !!**

Kesin TAKtı Bana

**Senin bana işin
düşer elbet !!!**

TCK

Hekimin adli vakayı **ihbar yükümlülüğü**

“**Suç** belirtisi ile karşılaşıldığında GEREKLİ MÜDAHALE’nin ardından ADLİ makamlara bildirim zorunluluğu”

Adli Rapor'dan BANA Ne !
Adli Tabip miyim BEN !!!

GÖREVİ

ihmal/Savsaklama !!!

Adli makamın da ANLAYABİLECEĞİ şekilde “Mediko-Legal” Rapor

HEKİM ne iş yapar ?

Tanı
Tedavi

Başka ?
Koruyucu

“Mesleki ve İdari” Sorumlulukları ?

“Hukuki ve Cezai” Sorumlulukları

Acil Olgularda Hekim Sorumluluđu

Acile Hasta Kabul (herkes)
“acil olduğunu idda eden”

Acil durumda, **hastanın veya yakınlarının görüş ve etkilerini dikkate almaksızın** tıbbi gereklilikleri yerine getirmeli

Hayati Tehlike varsa tıbbi bakım yükümlülüğu VARDIR

Bu sorumluluk hastanın **Transportu’ nu da KAPSAR**

Sorumluluk başka bir hekime devredilmesiyle sona erer

Acil Olgularda Hekim Sorumluluđu

Acil olguda
Hasta RIZASI

Yaş erginliğı (RÜŞT)
18 Yaşını doldurmak - Evlilik akdi olmak

Hastanın fiili ehliyeti yok veya cevap veremeyecek durumda

Varsa Yakınının ONAYI yoksa “**VARSAYILAN Onam**”

Acil Olgularda Hekim Sorumluluđu

Yakınları ONAY vermiyor
DURUM ACİL !!! ???

Adli mercilere bildirilir
Durum acilse mahkeme kararı beklenmez
...TIBBIN GEREKLİLİKLERİ YERİNE GETİRİLİR...

Acil Olgularda Hekim Sorumluluđu

Adli Nitelikli Olguların Bildirimi

Etkili Eylem (Darp, ASY, DKAY, Patlayıcı Madde...)

İş kazaları, Yüksekten düşme, Trafik kazaları

Asfiksiye neden olan durumlar

Yaşlı ve Çocuk İstismarı

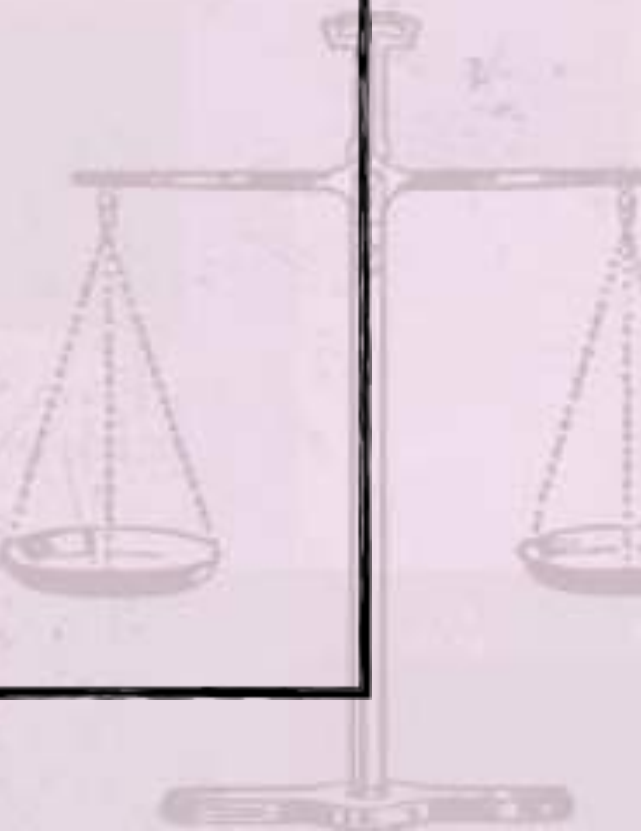
Elektrik çarpmaları

Zehirlenmeler

Cinsel saldırı

Yanık

Şüpheli durumlar

Adli Rapor Yazmalıdır

Travmatik lezyonun: yeri, boyutları ve özellikleri

Ekimoz: rengi, boyutları

Kas lacerasyonu varlığı ?

Tendon/Sinir kesisi varlığı ?

ASY - Mermi Giriş/Çıkış deliğinin tanımlanması

Kırığın lineer, parçalı, açık/kapalı olması ?

Sinir yaralanmasında **MOTOR/DUYU Defisiti**

Zehirlenme Hastası: Başvurudaki klinik ve viral bulgular

Neden Eksik Rapor - Neden **YANLIŞ** ?!

Staj kısaydı

rapor yazmayı anlatan olmadı !

Bu adli rapor hangi stajda öğretiliyor ki !!!

YANLIŞ ?!

Sonuç:

Yanlış hayati tehlike **VAR/YOK**

Yanlış BTM ile
giderilebilir/giderilemez

Gereksiz
adli kovuşturma - soruşturma

Adli raporlar okunabilirlik açısından, bir avukat, bir intern doktor ve bir acil tıp uzmanı tarafından değerlendirildi. Avukat 846 (%26,3), intern 172 (%5,3), acil tıp uzmanı 48 (%1,5) raporda okuyamadıkları ifadeler olduğunu belirledi. Tüm raporlar kullanılan kı-

Avukat (%48)

İntern (%5)

Acil Tıp Uzmanı (%1,5)

yazılan raporu OKUYAMAMIŞLAR

FIZIK MUAYENE BULGULARI (**)

Kişinin yapılan fizik muayenesinde bilinci açık, oryante koopere idi. Vital bulguları normaldi. Mandibula sağ tarafında kırık mevcut, ön iki ağız kırık mevcut. Heri

tekkiz ve tedavisi için Çorum Devlet Hastanesine sevk edildi. Lezyonlar basit tıbbi müdahale ile giderilemez. Hayati tehlikesi

ALKOL DURUMU

Kardın Durum bildirir geçici hekim Promil

SONUÇLAR

Raporudur.

VAKA Örneği

Motor kazası - sürücü yaralanması

Mandibula Ramus Parçalı Kırığı var

Çiğneme ve çene kapatma fonksiyonu bozuk

Hayati Tehlike ? YOK

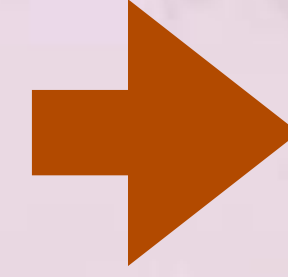
BTM ? giderilem!ez !!

2. Basamak DH

(Osmancık DH)

Hayati Tehlike VAR
SEVK (ayaktan)

2. Basamak DH

(Çorum DH)

SEVK (ayaktan)
(yeni adli rapor yok !)

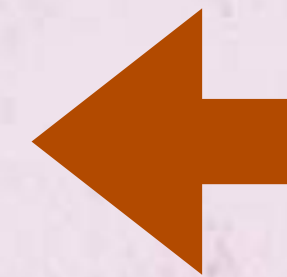

2 gün sonra

başka bir ilde 3. basamak EAH

Ameliyat için yatış

(yeni adli rapor yok !)

3. Basamak EAH e Sevk

(Dışkapı EAH)

Yatış önerisi **Tedavi Red!!!**

Yanlış Hayati Tehlike ?

ORAN ???

%13

%6,5

%4,5

Trafik kazası %30

Zehirlenme %59

Şikayetler

: 1/10/12 2020

Fizik Muayene Bulguları ve Sonuç :

Genel durum iyi, bilinen, oryante
den hastanın 24:10/80 mmHg kan 1RAT
pupiller izokorik, 6mm:1R

Ustern saf kolda da ağrı ve hassasat,
Saf tibia izamda ağrı ve hassasat
mevcuttur,
Usternin bu bölgede herhangi bir bulgusu
olmadığı, Leot + tibi kolda ağrı ve hassasat,
Alkolik olmadığının bildirilen peşer tibi
karakteristik rapordur.

Teslim Alan Resmi Görevlinin

Adı Soyadı

: M. H. KENDERO

Hekim

DHY-DER
Doktor Hastalar Müşavirleri
Yürütme ve Dayanma Derneği

**DEMİRCİKARA POLİS MERKEZİ AMİRLİĞİ
ANTALYA**

İLGİ: 19/01/2014 tarih ve 2014-317 sayılı yazınız.

RAPOR

Medstar Hastanesinin 17/01/2014 tarih, 909 sayılı raporunda belirtilen bulguların, sağ kalçada ve sağ kruriste hassasiyetin, aynı hastanın 20/01/2014 tarih 5384162 sayılı raporunda belirtilen sağ ayak bileği medial malleol kırığının;

SONUÇ:

1. Şahsın yaşamını tehlikeye sokmadığı,
2. Basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte olmadığı,
3. Vücuttaki kemik kırıklarının hayat fonksiyonlarına etkisi Hafif (1),Orta (2-3) ve Ağır (4-5-6) olarak sınıflandırıldığında; şahısta saptanan malleol kırığının ; hayat fonksiyonlarına orta (2) derecede etkileyecek nitelikte olduğu, sonucuna varılmıştır.

Durum bildirir kesin rapordur.

Dr. Serdar TİMUR
Adli Tıp Uzmanı

Adli Rapor:

Trafik kazası

DKAY

Zehirlenme

Darp

Yüksekten düşme

ASY

Ne Bekleniyor ?

BTM ile giderililebilir mi? (Hafif Mi)

Bir başkasının bedenine acı verip **sağlığını ya da algılama yeteceğini bozuyor mu ?**

Beden ve ruh bakımından kendini
savunup/savunamayacağı

Yaşamını tehlikeye sokup/sokmadığı

Duyu/Organlarda sürekli **işlev kaybı**/zayıflaması ?

(Yüzde sabit iz) Yüzün sürekli değişikliği ?

Konuşmada sürekli zorluk

(Konuşma yeteceğinin bozulması/kaybı)

Gebe kadında

çocuğunu kaybetme/vaktinden önce doğurma

Çocuk yapma yeteceğinin bozulması ?

Kemik kırığına/çıkığına yol açıp açmaması ?

EKSİKLİKLER

Kimlikle ilgili

(Ad/soyad/baba adı/doğum tarihi-yeri)

Hasta
Barkodu

Gözaltı muayenesi
Giriş/Çıkış raporu
Aynı Barkod !!!

Olay/Muayene zamanı

(Olay tarihi/saati - Muayene tarihi/saati)

İnceleme durumu/muayene

(Genel durumu/Bilinç durumu/Kooperasyon Sistemik Bulgular)

(Hayati Tehlike Durumu - Alkol Düzeyi)

Rapor Kime Teslim Edildi ?

? SORU

TRAFİK KAZASI Sonrasında
Travma YOK, Ama Ağrı ve Hassasiyet Var

“Kişi adına düzenlen
ve/veya hassasiyet ş
bir travmatik bulg

yaralanmalarda özel
ağrı şikayetleri d
bulunmayabilir

dokunulmazlığının ihl
kişinin ..... bölgesinde
kişi üzerindeki e

Travmatik yaralanma bulgusu olmayıp

“**yaralanmanın** kişi üzerindeki etkisinin **BTM ile**
giderilebilecek ölçüde hafif OLDUĞU”

şeklinde belirtilmesi uygun olacaktır.

..... bölgesinde ağrı
ayenede herhangi

idilen **künt travmatik**
et ve/veya eşlik eden
gi bir cilt lezyonu

ve kişinin vücut
dışının kabulü halinde
doku yaralanmasının,
hafif OLDUĞU”

NEEEY ?!!

Beden Ve Ruh bakımından **kendini savunmak !**

12 Yaşını DOLDURMAMIŞ Çocuğun Şiddete maruz kalması

Yaşlılarda Kocama halinin olması durumunda !!!

Sınıf arkadaşı ?

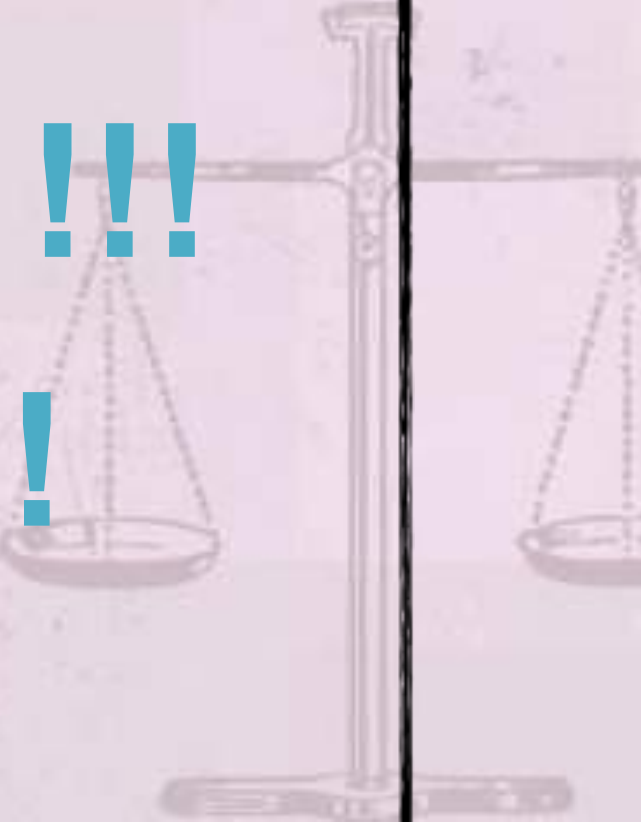
Okulda alt dönem/üst dönem ?

Aile bireyleri ?

???

Kendinden BÜYÜK !!!

Akranı olmayan !!!

Yaşamı Tehlikeye Sokan Yaralanma ?

Kafatası kırıkları
C1-2 Vertebra Çıkığı
ilk 5 vertebra korpus kırığı
GKS<8 (beyin ödemi)
Kafa içi kanama (kontüzyon)
Büyük damar yaralanması
Medulla Spinalis Yaralanması
Yelken göğüs

iç organ yaralanması
Toraks-Batın içine penetre
yaralanma (iory olmasa da)
2. Derece Yanık (>%20)
3. Derece Yanık (>%10)
Kuduz hayvan ısırığı
%20 den fazla kan kaybı
Crush sendromu

? SORU

? Katkı

